

NR. 10

TÄHEKE

1977

TÄHTIS PÄEV

«Meil oli eile rühmakoondus. Arutasime, mida huvitavaid ja kasulikku teha uuel õppeaastal. 2. oktoobril toimub ju radiokoondus. Selleks ajaks peavad plaanid valmis olema,» teatasid tähejuhid.

«Mida tähendab radiokoondus?» küsis kohe Kalle.

«Juba palju aastaid toimub 2. oktoobril kõikides pioneermalevates koondus. Meie kodumaa on aga tohutu suur. Ja siin aitabki meid radio, kutsudes kõiki 25 miljonit pioneeri rivistusele. Iga pioneerimalev ja -rühm kinnitab sel

päeval ka oma tööplaanid. Ja nüüd algab uus võistlus,» selgitas tähejuht Peeter.

«Aga kas te teate, miks selleks päevaks on just 2. oktoober!» küsis õpetaja Järv.

Seda tähelapsed ei teadnud.

Õpetaja jutustas: «2. oktoobril 1920 esines Vladimir Iljitš Lenin komsomoli kolmandal kongressil. Meie riigi rajaja ja juht kutsus noori õppima uut ühiskonda, kommunismi ehitama. Maailma esimese töörahva riigi kindlustamiseks ja tugevdamiseks oli vaja rikkalike teadmistega inimesi. Sel kaugel ajal, 1920. aastal, ei käinud veel kõik meie kodumaa lapsed koolis, ka paljud täiskasvanud ei osanud lugeda ega kirjutada. Õppida tuli kõigil noortel ja täiskasvanutel. Lenin hoiatas aga, et ei hakataks lihtsalt tuupima. Ka nüüd on nii: tuleb osata õppida ja kindlasti saada aru sellest, mida õpite. Veel pidas riigijuht vajalikuks, et iga noor võtaks osa tööst kodumaa heaks. Pioneerid on alati auga täitnud Vladimir Iljitš Lenini antud ülesannet. Suvel töötasid paljud meie pioneerid kolhoosis. Igal aastal koguvad nad vanametalli ja -paberit. Arvan, et ka meie oktoobrilaste täht võib kooli, lasteaia või majandi heaks palju teha. Olete nõus!»

«Teeme lasteaiale mänguvasju,» pakkus Riina.

«Läheme kolhoosi kartuleid võtma,» arvas Mikk.

Nüüd sekkus vestlusesse tähejuht Kai:

«Meie pioneerirühm otsustas just, et iga pioneer töötab sügisel kaks päeva kartulipõllul. Arvan, et teile on kartulivõtmine liiga raske töö.»

«Ei ole! Ei ole!» hüüdsid lapsed kooris.

Nädala pärast oli kolmanda klassi täht nagu üks mees kolhoosis. Brigadir jättis nende hoolde kartulite järelnoppimise.

Töö hindeks said nad tugeva viiel

ELJU MARDI

Luuletus õpetajale

Tiinal oli juba kõik õpitud, vihikud ja raamatud koolikottigi pandud. Laual oli ainult valge paberileht ja pliiats. Tiina tahtis luuletust kirjutada. Juba ammu oli tahtnud, aga ikka polnud nõnda palju aega või tundes, et seekord küll ühtegi riimis rida paberile ei tule. Aga juba homme on õpetajal sünnipäev! Siis võtavad nad hommikul kogu klassiga rivvi, õnnitlevad õpetajat ja igaüks loeb falle luuletuse. Õpetaja on alati öelnud, et kõige rohkem rõõmustab kink, mille oled ise välja mõelnud, oma kätega teinud. Seepärast ei tahtnud Tiina mõnd raamatuluuletust lugeda, olgu nad pealegi palju kõlavamad kui see, mis ta ise paberile paneb.

Millest alustada? Võib-olla Karumõmmist, kes istub klassi aknalaual, väike ranits seljas. Selles ranitsas hoidis ta nende esimesel koolipäeval kirjutatud nimesid. Millise sõnaga riimub ranits? Tiinal ei tule ühtki sellist sõna pähe. Või kirjutada tähekoondusest, kuhu õpetaja tõi kaasa omatehtud koogi ja kus oli nii lõbus, et kuidagi ei raatsinud koju minna. Ei, see luuletus tuleks küll liiga pikkl! Peab alustama pealkirjast, otsustas Tiina. «Meie õpetaja» — maalis ta oma ilusate ümarate tähtedega. Kui see oli tehtud, hakkas kohe hulga kergem. Õpetaja on ikka öelnud, et julge algus on pool võitu. Aga ta on õpetanud Kaie venda, seitsmenda klassi poissi Jaani, Ellet, kes nüüd juba abiturient, ja... «Ei tea, kas õpetajal on ka nende esimesed kirjutised ja joonistused alles?» mõtles Tiina ja tõmbas sõna «meie» otsustavalt maha. Jäi ainult «õpetaja».

«Tiina, söömal» hüüdis ema.

Kui Tiina pärast sööki jälle kirjutuslaua taha istus, oli ema väga imestunud.

«Kas on midagi rasket õppida?» uudistas ta murelikult.

«Ei, ma kirjutan õpetajale luuletust. Tal on homme sünnipäev,» ütles Tiina. Ema naeratas ja läks tasa ust sulgedes minema.

Järgmisel hommikul oli klass päikesevalgust

täis. Seda oli kapirivil, kus õpetajal seisab tuhat huvitavat asja, mis tunnis õppida aita-
vad, õpetajalaual ja õpetaja silmades.

Siis alustas Tiina oma selge ja kõlava häälega:

«Õpetaja on meil hea,
igaüks tast lugu peab...»

Ja kogu klass tundis Tiina luuletust kuulates, et just nõnda on nad ka ise mõelnud ja oma õpetajale öelda soovinud.

LUDMILLA MÄGI

Kõige lühem

Elasid ükskord kaks venda.
 Kõik kolm olid kolumatsid.
 Nad kolasid ringi ja matsid kolu.
 Neljas vend käis neil
 neljakäpukil järel.
 Viies vend ei viitsinud käia.
 Viies vend istus viilkatusel
 ja vilistas.

KALJU SAABER

Lugu kurjusekakust

Lapi nõid küpsetas endale maiuspalaks kakukese. Sihukese ümmarguse ja krõbeda, täis kurjust. Pani siis kakukese aknalauale jahtuma. Kakuke oli nii kurjust täis, et ei saanud muidu, kui kisendas hirmsa häälega: «Söö mind, vanamoor!» Lapi nõid aga tahtis kakukese neljapäeva ööseks hoida, mil ta luua seljas kurjustükke tegema lendab. Enne seda oli vaja kurjusekakuga keha kinnitada, muidu kukuvad nõiatembud haledad välja. Ent läbematu kakuke ei jätnud jonni, muudkui keerutas end vurrkannina

ning kisendas veelgi hirmsama häälega: «Söö mind, vastik eit, või ma sünnin su ise ära!»

Sellise häbematusena polnud isegi nõid harjunud. «Sai vist liiga krõbe,» mõtles ta pead vangutades. Viskas tujuka kakukese aknast välja ja lausus: «Mul vanad hambatõngid, susi sind metsas söögu!» Ning hakkas uut ja paremat kurjusekakukest küpsetama.

Tuli susi, lõi hambad kaku sisse, kõrvetas kurjusega kurgulae ja jooksis lammast murdma.

Tuli karu, kaapas käpaga ja läks mesipuid lõhkuma.

Tuli ilves, nuusutas ja hüppas puu otsa varitsema.

Roomas madu, kallistas kakukest ja sisistas puuõõnde, kus värisid linnupojad.

Lippas jänes, aevastas kakukese peale, ajas silmad veripunaset pungi ning punus mööda metsi, kisendades heleda häälega: «Lõhki

Lugu

Ta oli nimelt vilistlane.
Kuuendat venda ei kutsutudki kaasa.
Kuuend vend oli kuulus kuutõrvaja.
Ta tõrvas parajasti septembrikuud.
Ja äkki oligi sügis.
Seitsmes vend, see seenemikk,
seikles ja sabistas juba
suures seenekorvis.

Illustreerinud HEINO SAMPU

kisun! Kõik kisun lõhki!» Kuid teda ei võtnud keegi tõsiselt. Jooksis, jooksis vaene haavikuemand, kuni tormas vastu puud, nii et moki lõhki. Pärast seda pole jänes enam kedagi ähvardanud. Lendasid kohale kana- ja hiirekullid, parmud, kiilid, vaablased ja sääsed. Sestpeale pinisebki sääserahvas: «Vend, vend, anna verd!» Viimastena ronisid kakukeseraasudel kõrvahargid ja raudsipelgad. Juhtumisi lendas kohale alati tubli ja viisakas kiivitaja. Vaatas — kakupuru maas, nokkis. Lendas siis jõeäärsele kesapõllule pesitsema. Seal tuli naine väikese lapsega jõe pees pesema. Vihane kiivitaja ajas sedamaid musta suletuti kuklal sõjakalt turri, tiirutas õhus ja karjus inimestele: «Ki-ivit! Ki-ivit! Kiviga! Kiviga!» Ning tahtis sülelepele nokaga pähe tokstata. «Vaata mul kangelast!» vihastus naine ja äsas riiakale linnule pesukurikaga. Ehmunud kiivitaja pillas muna vette. Naine võttis muna,

pani pesukorvi ja löi kodus koos kanamunadega kringli sisse. Naisel olid kaksikud pojad, kel parajasti sünnipäev. Kaksikutel on ikka ühel päeval sünnipäev. Poisid söid oma sünnipäevakinglit ja kukkusid, asja ees, teist taga, kaklema. Kaklesid nii, et ninad verised. «Mis neile küll sisse on läinud!» ohkas ema põllenurka silmi pühkides. «Ja veel niisugusel päeval!» Et oli laupäeva õhtu, siis ütles isa tuppa astudes: «Ega sellest kurjusest muidu lahti saa, kui marss sauna!» Poisid muutusidki pärast higistamist-vihtlemist headeks vendadeks. Sauna taha aga, sinna, kuhu voolas pesuvesi, kasvas ilmatu nõgesemets. Sinna jäi nüüd lapi nõia kurjus pidama. Sestap siis nõgesed kõrvetavadki igat vanast vihast möödujat. Kui ei usu, eks proovige — minu meelest teevad nad seda tänase päevani! Igaüks tundku omal nahal, kuidas kurjusekupud sügelevad.

ENE KIRJANIK
AGNIA BARTO

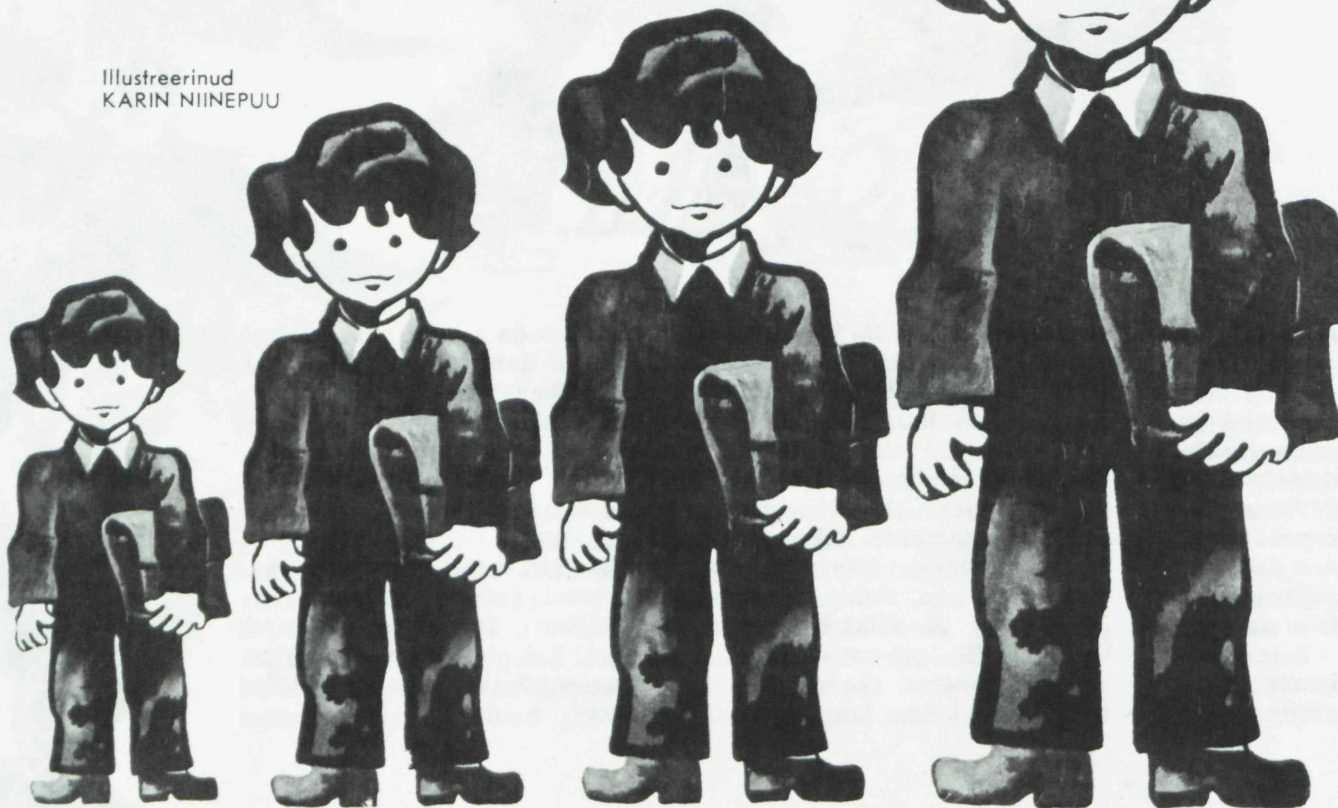
MA KASVAN

SA MÖTLE VAID, NÜÜD TÄPSELT
TEAN,
ET KASVAN IGA TUND:
KAS KLASSIS ISTUMA MA PEAN
VÕI MAGAN NING NÄEN UND.

KAS UIMLEN KINNISILMI MA
VÕI VAATAN KINOS FILMI MA,
ON PÄEV VÕI ÖÖ
VÕI PUHKUS, TÖÖ —
MA KASVAN, PARATA EI SAA.

LOON KLASSIS KORDA, HARI KÄES,
ENT ISE KASVAN KÕIGEST VÄEST.

Illustreerinud
KARIN NIINEPUU

KUŠETINURKA ÖHTUL POEN
NING MUUDKUI KASVAN — ISE LOEN.

SAIN KEHVA HINDE, MÖRU MEEL —
KUID KASVAN, KASVAN IKKA VEEL.

EI ENAM KASVA MINU PAPS,
KUID MINA KÜLL ÜKS TUBLI VAKS.
NÄE, JUBA ILLIKUKU LAPS
ON SIRGUND EMAST PIKEMAKS!

Tõlkinud VENDA SÖELSEPP

© «Murzilka», 1976

KUREKO

Eino oli harjunud, et teda hommikul äratades jalast sikutati. Kuid nüüd ei olnud see ema pehme sakutus. Mõte juba ärkvel, avas Eino silmad. No muidugi, voodi serval istus Klaabu, krimblid tegutsemisvalmilt turris.

«Kui sa tahad oma kurgedega hüvasti jätta, tuleb meil kiirustada. Nad asuvad varsti teele.»

Vana kase toonekurepaaril oli sellel suvel olnud kolm poega. Eino ja Elju ja Anne ja Lembit — ja kes nad seal kõik olid — olid uue maja pööningu aknast tihti vaatamas käinud, mis pojad pesas teevad. Pojad olid nokka plagistanud, sulgi puhastanud ja üle pesaääre suurt maailma uudistanud. Aga see kõik oli olnud ammu. Enne, kui kirsid punaseks läksid, enne, kui suvi-õunad läbipaistvaks muutusid.

«Hoia minust tugevasti kinni!» keeras Klaabu krimblid lennuasendisse.

«Tähelepanu! Viis, neli, kolm, kaks, üks... start!» Kured olid kogunenud jõeluhale. Neid oli seal terve hulk, kaks- või kolmkümmend kindlasti. Parve juht, vana, luitunud nokaga toonekurg, seisis mättal ja kontrollis noorte lennuoskust.

«Tiivad käima! Jalad välja sirutada! Nokk sirgelt ette!» plagistas ta õpetusi.

Lõpuks lendasid kõik noored nagu vaja. Vana kurg tõstis noka ja andis viimase käskluse:

«Rännurivvi võtt!»

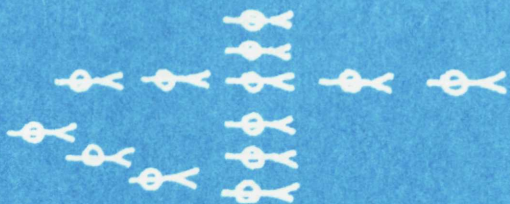
Mõne hetke jooksul tekkis taevasse pikk, tiibu lehvitav friip, kolmest linnust konks nagu kepil käepide küljes. «Kuidas teile meie lennurivi meeldib!» küsis vana kurg külalistelt.

Eino ajas pea kuklasse. Kurerivi tõi talle midagi meelde. Midagi niisugust, mis oli jäänud eelmisse kooliaas-

LMNURK

fasse ja mille ta heameelega oleks päriselt unustanud. Kuidas meeldib!

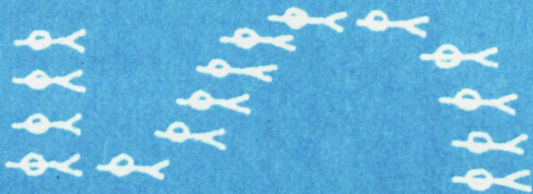
«Ausalt öeldes mitte just väga,» ütles Eino õhetama hakates. «Kas te ei võiks seda rivi natuke teistmoodi seada? Näiteks nii.» Ja ta joonistas vitsaraoga muda-sele kraaviservale:

Vana kurg raputas pead.

«Kahjuks mitte. See ei tule kõne allagi.»

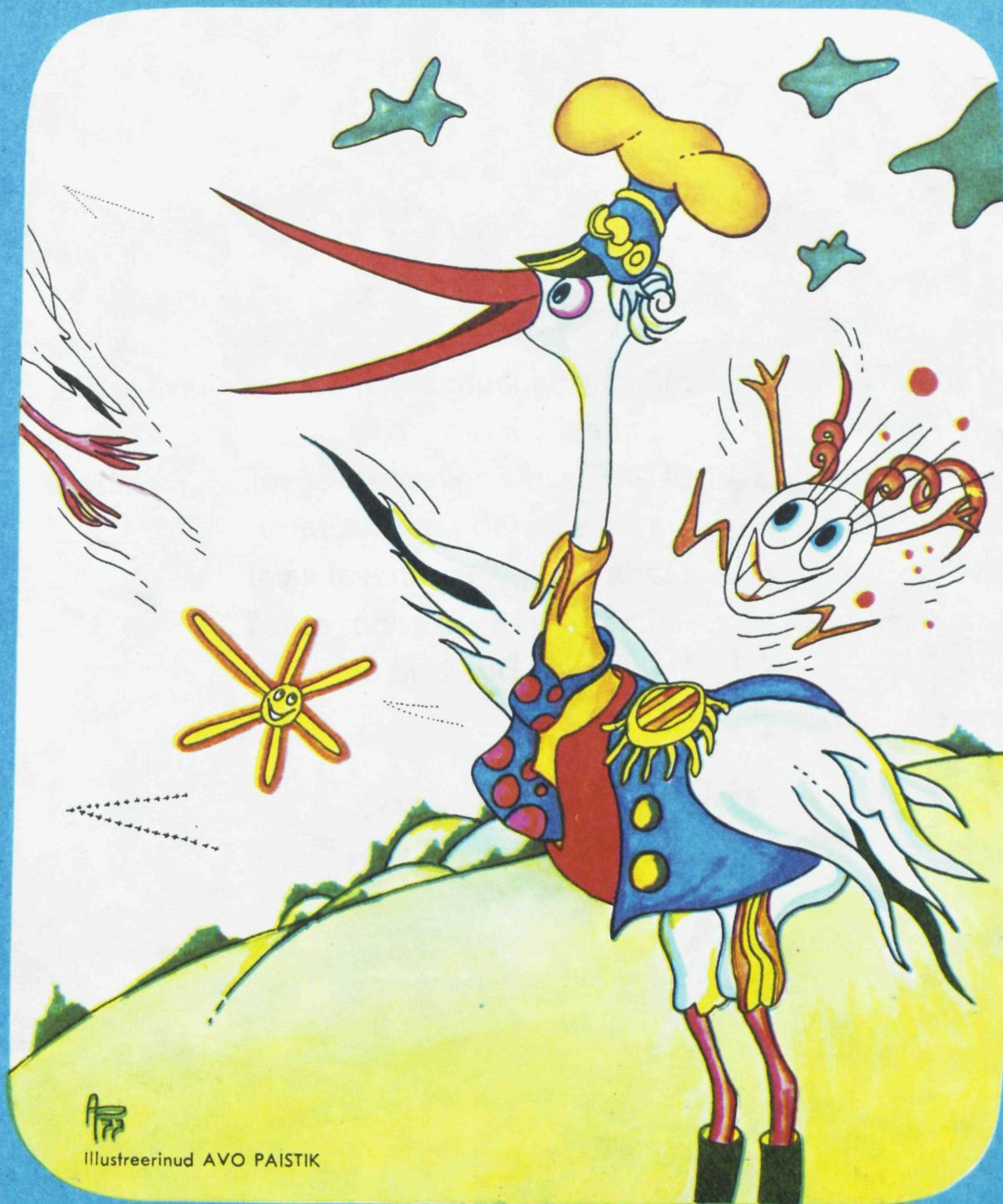
«Aga siis nii!» küsis Eino. «Ka säärast rivi oleks kooli minnes hoopis rõõmsam vaadata.» Ja ta joonistas uuesti vitsaraoga:

«Ka nii mitte,» ütles vana kurg. «Kui sa hästi järele mõtled, saad sellest isegi aru.»

Eino mõtles. Ta ei saanud aru. Ka Klaabu ei osanud teda aidata.

Kas sina oskad ära arvata, miks vana kurg Eino ettepanekud tagasi lükkas? Mida sa rändlindude lahkumisel oled tähele pannud? Kirjuta Klaabule!

Illustreerinud AVO PAISTIK

HELJO MÄND

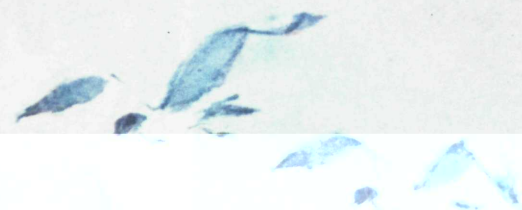
Tänav

Tänaval on mustuhat autot ja nad teevad müra. Veoauto teeb suurt müra, sõidutoo natuke müra. Aga mootorratas paneb kõrvad lukku. Ma ei tohi tänaval üksi käia. Kõnniteel ka ei või. Laps hakkab mängima ja unustab ära, kus ta on. Jookseb auto ette. Isaga koos võib tänaval käia. Isa silmad on nagu autolaternad, üks on esituli ja teine tagatuli. Isa näeb igale poole ja me ei jää kunagi auto alla.

Illustreerinud ENNO LEHIS

Porikärbes

Suur kärbes on porikärbes. Tal on vist sellepärast niisugune nimi, et ta poriseb ja toriseb. Ei tea, mis teda kogu aeg pahandab? Väike kärbes jälle piriseb. Tema nimi peaks olema pirikärbes, aga ei ole. Võib-olla käib porikärbes pori peal ja sai hoopis porist endale nime? Ta on väga must kärbes.

Merevalgur

Lendab valge kajakas,
plingib valge majakas
pikal kitsal saare säärel,
kuiva maa ja mere äärel.

Kuulab vaikset meresõudu,
tunneb kurja tormijõudu.

Nagu valgur kohust täidab,
laevadele tule läidab.

Tuli süttib, tuli kustub,
tõuseb tuul ja taevas mustub,
ähvardav on mere ulg,
aga kindel laeva kulg —
tuli kaugelt märku annab,
laevad koduranda kannab.

Lendu tõuseb kajakas,
saarel plingib majakas.

Meistritöö

Kadakad said kraed kaela.

Oi uhkust ja moodi!

Polnud käepärast pitsi, ei paela,
polnud lähedal käärpoodi.

Ainult lambad valjusti määgivad,
oma meistritööst kõigile räägivad.

SUIITSU- PÄÄSUKKE

Kes see on: ora ees, käarid taga, kera keskel?

Kas sa oled kunagi hommikul heinalakas ärganud pääsulinnu vidinast? Teed silmad lahti ja näed lakaluugil tillukest läikivsinises sabakuues isandat laulmas. Või kui ei näe, siis kuuled, kuidas ta õues puuksal või traadil oma vidinaid lausub: «Tegin püksid, tegin püksid, kaks reit korraga, tõmbasin lõhki kakärr!» Nii on vanarahvas Lääne-Nigulas pääsukese jutust aru saanud. Nii see vist siis ka on! Teinekord, kui juhtud nä-

gema ilusa sabaga pääsulindu traadil, siis kuula, mis ta sulle jutustab. Ja vaata ka, kui osavasti pääsuke lennul putukaid püüab, kuidas ta läbi paokilejäänud ukse või katkise aknaruudu lakka, lauta või kuuri alla lipsab savist ja kõrtest punutud pessa poegadele toitu viima. Seda on nii kena vaadata.

Suitsupääsuke on usaldav linnuke — vaikselt istudes või heinavirnal lesides võid tema askeldusi jälgida päris ligidalt. Et suitsupääsuke ehitab pesa hoonetesse, siis kutsutakse teda ka küla-, põõningu-, laka- või laudapääsukeseks. Pääsuke on õnnelind, pääsukest tunnevad ja armastavad meil kõik. Sellepärast valisid linnuteadlased suitsupääsukese eesti rahvuslinnuks. Ka paljud teised rahvad on endale lindude seast lemmiku välja valinud. Rootslased, näiteks, valisid musträsta, inglased punarina, taanlased põldlõokese, leedulased aga valge-toonekure oma rahvuslinnuks.

Suitsupääsukesed tulevad meile kevadel, kui paevad juba soojad ja putukad väljas. Sellepärast räägitakse, et pääsuke toob päevasooja. Esimesed tulijad on isapääsukesed. Emapääsukesed saavad hiljem. Vanadel pesapaikadel saavad nad siis kokku. Ka noored suitsupääsukesed püüavad elama asuda ikka sünnikodu ligidusse. Mõnikord pesitsevad suitsupääsukesed palju aastaid järjest ühes ja samas pesas. Paljud kasvatavad suve jooksul üles kaks pesakonda poegi. Vahel võib pääsukese pesast mune leida veel septembriski. Aga nii hilja sügisel ei jõuta muidugi enam poegi üles kasvatada, sest lõunamaale lendamiseks on aeg käes. Pääsukesed kogunevad siis suurte parvedena telefonitraatidele kokku, lendlevad ja vidistavad ärevalt, kuni ühel hommikul nad ongi läinud. Aga järgmisel kevadel tulevad jälle vana-desse pesapaikadesse päevasooja tooma.

Pääsukestest on rahvad palju ilusaid laule loonud. Pääsukestest laulavad ka lapsed. Tead sinagi neist ehk mõnd laulu?

See suitsupääsuke, keda pildil puuksal istumas näed, on pildistatud tänavu heinaajal Hiiumaa ligidal Saarnaki laiul. Saarnaki laiul pole telefone ega elektrit, sellepärast ei istu sealsed pääsukesed kunagi traadil, vaid ikka puudel.

FRED JÜSSI

Leili Andre

Sügisel

on astrid pihus,
kaenlas rasked
viljavihud,
põlles õunad,
ploomid, kreegid,
pihlamarjad
nagu leegid.

Mahe naeratus
on tal.

Aga tema
juus on hall.

MEIE ÕPETAJA

MEIL ÕPETAJA VÄGA HEA,
SEDA IGAÜKS MEIST TEAB.
KUI ME TEEME ULAKUST,
SIIS TEMAL JÄTKUB KANNATUST.

EKS PÜÜA ÕPPIDA ME NII,
ET HINDEKS OLEKS IKKA VIIS.

AGA MITTE ALATI
KÕIK EI LÄHE ILUSTI.
SIIS ME KURVAD OLEME
JA VIRGAKS SAADA LUBAME.

Läti Nõukogude Sotsialistlik Vabariik on Eesti lõunanaaber. Läti on Eestist ainult veidi suurem. Ja ka Lätimaa randa uhub Läänemeri, aga Läti rannavetes pole peaaegu üldse saari nagu meil. Kuid Lätimaa rannalt jälle leitakse kullendavat merevaiku. Oma isa tööst kirjutab Liepāja 6. Keskkooli IV klassi pioneer EINAR PLEHHANOV.

MINU ISA TÖÖ

Isa oli ammu lubanud oma tehast näidata. Ta töötab metallurgiatehases «Sarkanais Metalurgs». «Sarkanais» on läti keeles «punane», aga «metalurgs», nagu isegi taipad, «metallurg».

Esimene, mis mind tehases imestama pani, oli suur kraana. Neid on seal palju. Kraanad tõstavad vanarauda.

Isa töötab martääntsehhis. Seal sulatatakse metalli. Kui sulametalli ahjust välja võetakse, on ta nagu päike — pritsmed tuliste kiirtena lendlemas. Silmadel on lausa valus vaadata. Muidugi kannavad kõik tööliselid kiivreid, et oleks ohutu töötada, ja siniseid prille, et silmad valutama ei hakkaks.

Käisime feistes tsehhis ka. Kui palju vanametalli ma nägin! Nüüd tean, kuidas seda kasutatakse! Koolis vanaraua kogumise ajal teen kõik, et meie rühm plaani ületaks.

KÕIGE TOREDAM TUND

Käsitöötund on minu arvates kõige huvitavam. Seal me valmistame mitmesuguseid esemeid.

Üks hästi tore tund oli siis, kui saagisime vineerist inimesi ja loomi välja. Mina meisterdasin hobust. Kõigepealt saagisin välja hobuse keha, siis jalad ja saba. Pärast lihvisin need liivapaberiga siledaks. Seejärel tuli kõige huvitavam töö: hobune kokku panna ja üle lakkida. Küll oli vahva tunne, kui hobune valmis sai!

AIVAR KARTAU,
Kilingi-Nõmme Keskkooli
IV-b klassi õpilane

PIRET LÖBU,
Tallinna 8. Keskkooli
IV-c klassi õpilane

TOONEKURG

SIIS KUI HOMMIK AKNA TAGA,
TOONEKURG EI ENAM MAGA.

TEMAL ALGAB TÄHTIS TÖÖ,
SOHU LENDAB, KONNI SÕBB.

ÕHTUL TULEB PESSA AGA,
VÄIKSED KURED REAS TA TAGA.

MAIRI KÕRVEL,
Vastseliina Keskkooli
III klassi õpilane

ÕHUAKROBAAT

Kiievis peeti vigurlennuvõistlusi. Paljude välismaiste kirevavärviliste ja lennuklubimärkidega kirjatud õhusõidukite hulgas äratasid erilist tähelepanu Nõukogudemaa uut tüüpi spordilennukid JAK-50. Need lendasid sinavas taevalaotuses sujuvalt ja kindlalt ning sooritasid

keerukaid vigurlennunumbreid suure täpsusega.

...JAK-50 sööstis püstloodis kõrgusse. Järsku ta langes kivina allapoole, et kohe linnuna lauelda ja silmapilk hiljem kiirust lisades hakata tinnina pöörlema. Siis selililend ja kruvijooneiline lend ja nagu kaheksate joonistamine õhku. Lennuk kord tõusis, kord langes, kord pöörles ja keerles, kord tegi mitmesuguse kujuga sõlmi ja karusselle. «Näete, kus alles õhuakrobaat!» ütlesid pealtvaatajad vaimustusega JAK-50 lendu jälgides.

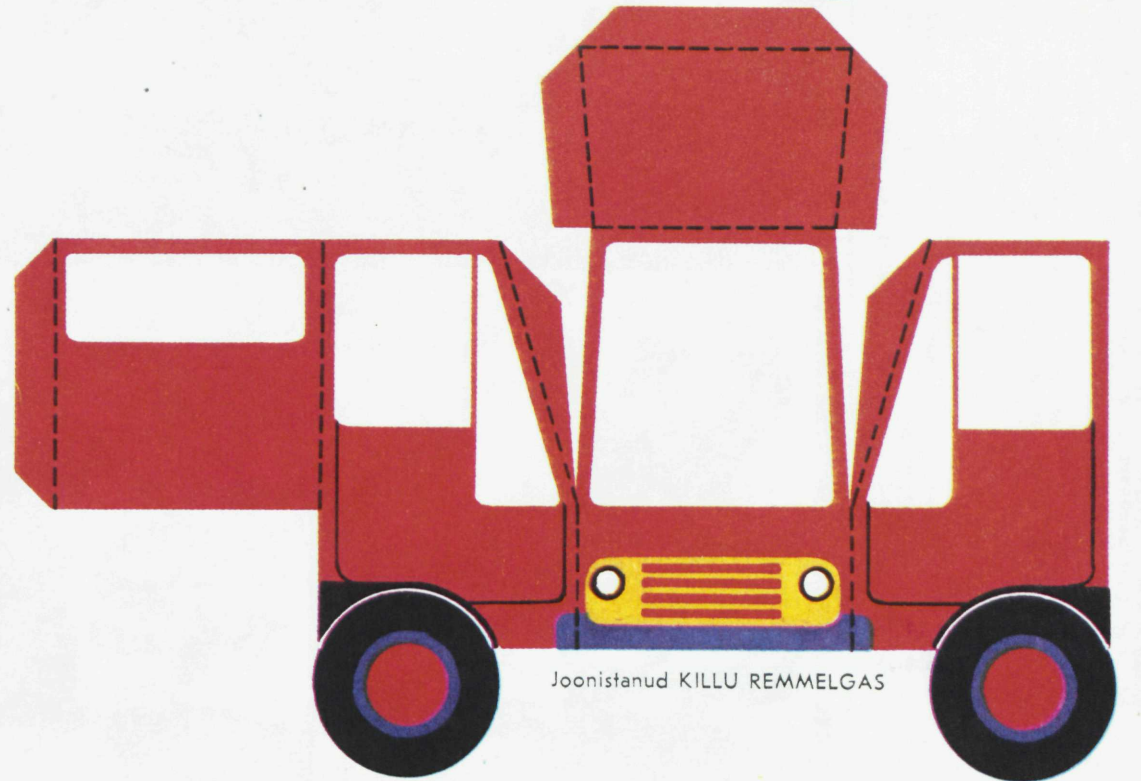
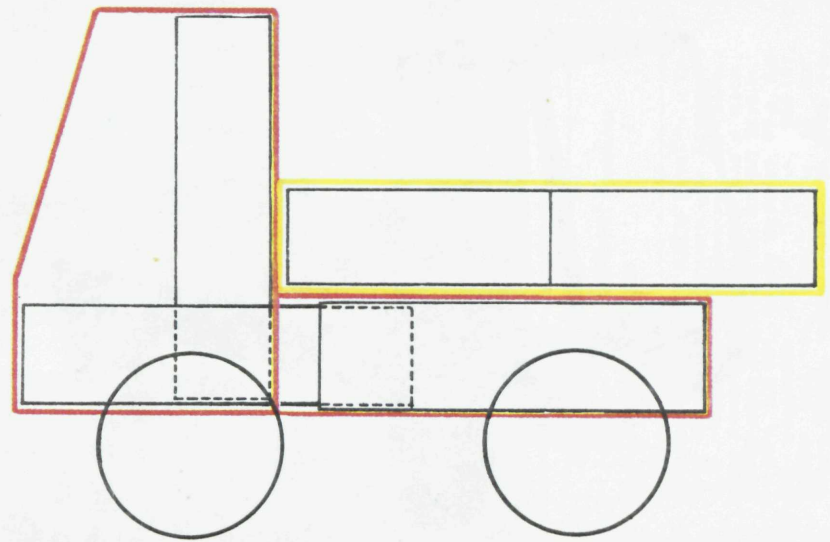
Neil võistlustel tulid meie lennuspordlased Viktor Letsko ja Lidia Leonova esikohale ning said maailmameistri nimetuse. Nad lendasid uutel spordilennukitel JAK-50.

Seda võidukat õhuakrobaati näed pildil. Siin on lennuk mõnelt poolt avatud, et näeksid selle ehitust. JAK-50 on loonud Aleksandr Jakovlevi konstrueerimisbüroo töötajad. Nende konstrueeritud lennuk on senistest spordilennukitest kergem, kuid väga tugev ja hästi juhitav. See pärast saabki õhuakrobaat sooritada üksteisele järgnevaid trikke sujuvalt ja täpselt. Vaata, lennuki ühel tiival on väljaulatuv toru — õhurõhu andur. See mõõdab, kui tugevasti õhk lendavale lennukile surub. Õhurõhu mõju kandub kaabiinis olevale kellataolisele mõõteriistale ja sealt võib lendur näha, kui kiiresti lennuk lendab. Et rattad takistavad lendu, on need tiibadesse tõmmatavad. Rafaste sissetõmbamiseks ja väljalaskmiseks, samuti maandumisel rataste pidurdamiseks vajalik suruõhk asub mootori juures olevas balloonis. Akumulaatorit on farvis lennuki käivitamiseks ja raadio töölepanemiseks. Raadio kaudu peab lendur õhus viibides lennuväljaga ühendust.

Teisel pildil on kujutatud mõned vigurlennunumbrid. Valmista endale paberist lennuk ja tee sellega kõik pildil näidatud trikid läbi. Siis näed, kui keerukas on õhuakrobaadi lend ja millal tuleb lenduril lennata, pea alaspidi.

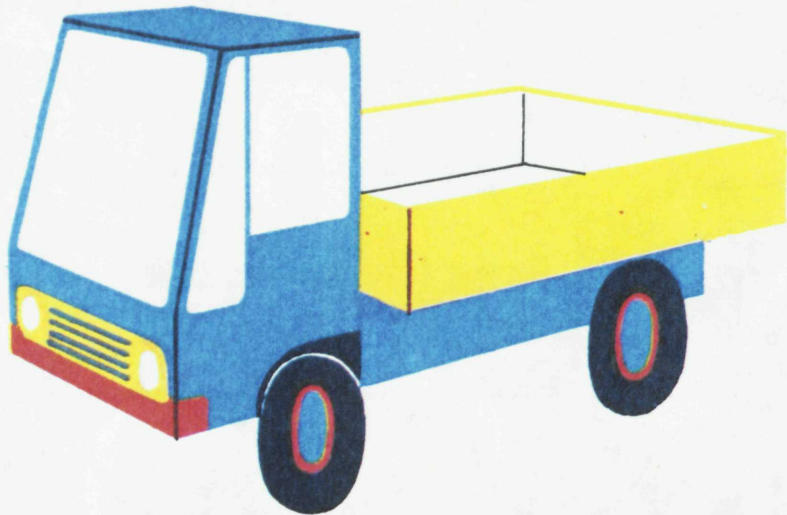
EINO TALI

VEO-AUTO

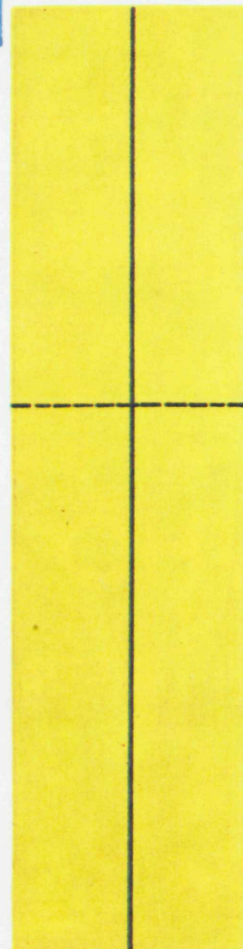
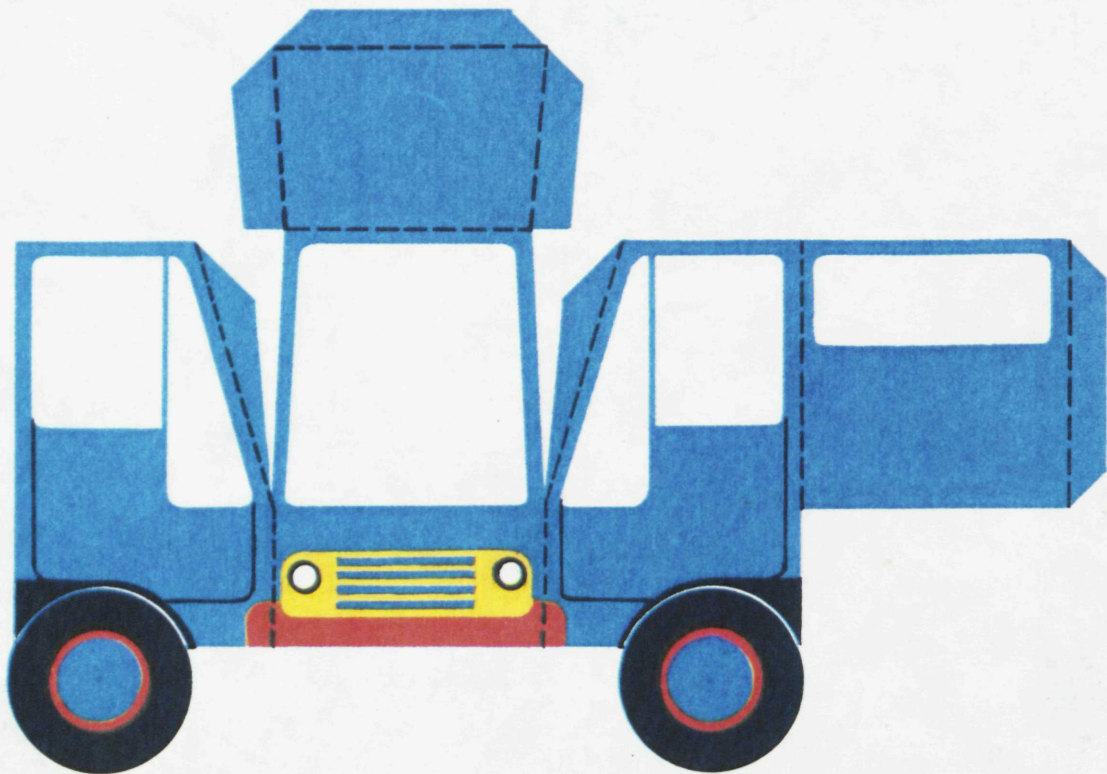

Joonistanud KILLU REMMELGAS

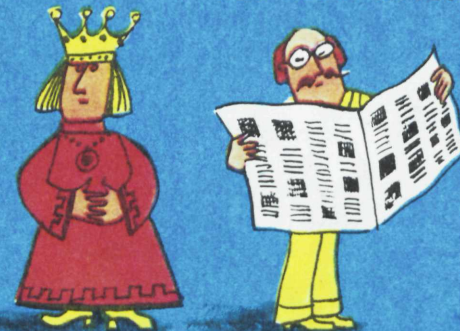
SEDA KOLLAST JOONT MÕÖDA LÕIKA VÄLJA KÕRVALOEV KÄSITÕÖLEHT

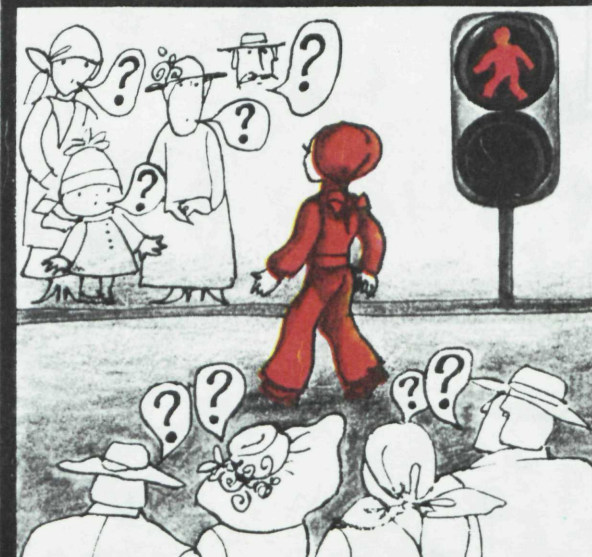
Silt saad teha sinise või punase veoauto. Vajad veel liimi ja üht tervet tikutoosi ning kolme sisetootsi. Lõika juhikabiini pinnalaotus välja, murra mööda kriipsjooni kokku ja liimi ühendamiseks jäetud servade abil kabiiniks. Nüüd lükka üks tikutopsi sisetoots kabiini nii, et põhi jääb vastu tagaseina. Veoauto alusraam valmista ühest tervest tikutoosist, mille sisetoots natuke üle poole välja tõmmatud. Edasi lõika välja kahe rattaga külgriba, murra kriipsjoonte kohalt kokku ja kleebi välisotoosi külgedele nii, et rattad jääksid auto tagaratas-teks. Väljaulatuv sisetoots lükka kabiinile põhjaks. Veoauto kastiks liimi kaks sisetootsi külgepidi kokku. Nüüd lõika välja kollane riba, poolita musta joone kohalt ja kata nendega kasti küljed. Tõsta autokast alusraamile ja hakka sõitma!

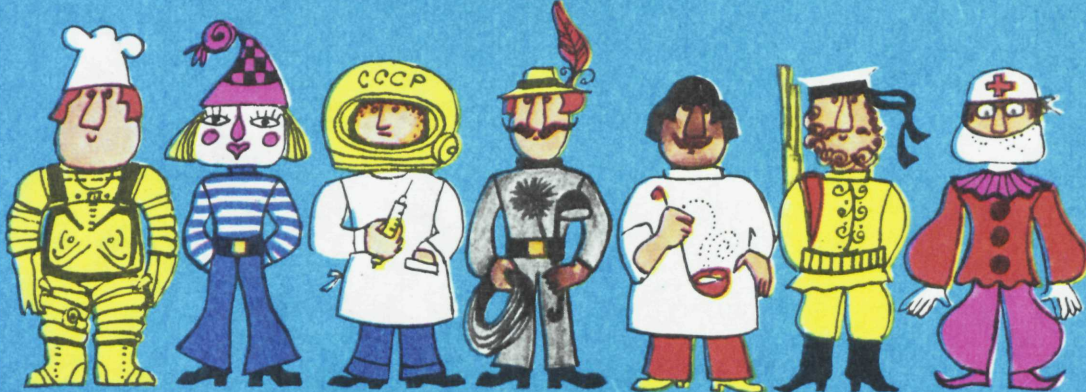

MILLISEL TOOLIL KEEGI ISTUB!

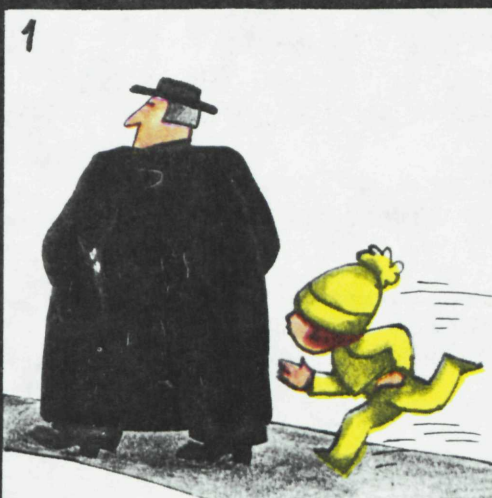
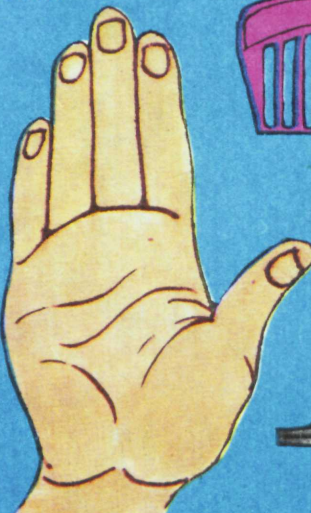

ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA!

VAATA TÄHELPANELIKULT: IGAL JOONISTUSEL ON VIGA!

ELKNÜ Keskmittee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nüukogu lastejakiri «Täheke» nr. 10 — 1977. Ajakiri asutatud jaanuaris 1960. Ilmub kord kuus. EKP Keskmittee Kirjastus. Toimetuse aadress: Tallinn 200 101, Pärnu mnt. 67-a. Toimetus käsikirju ei tagasta.

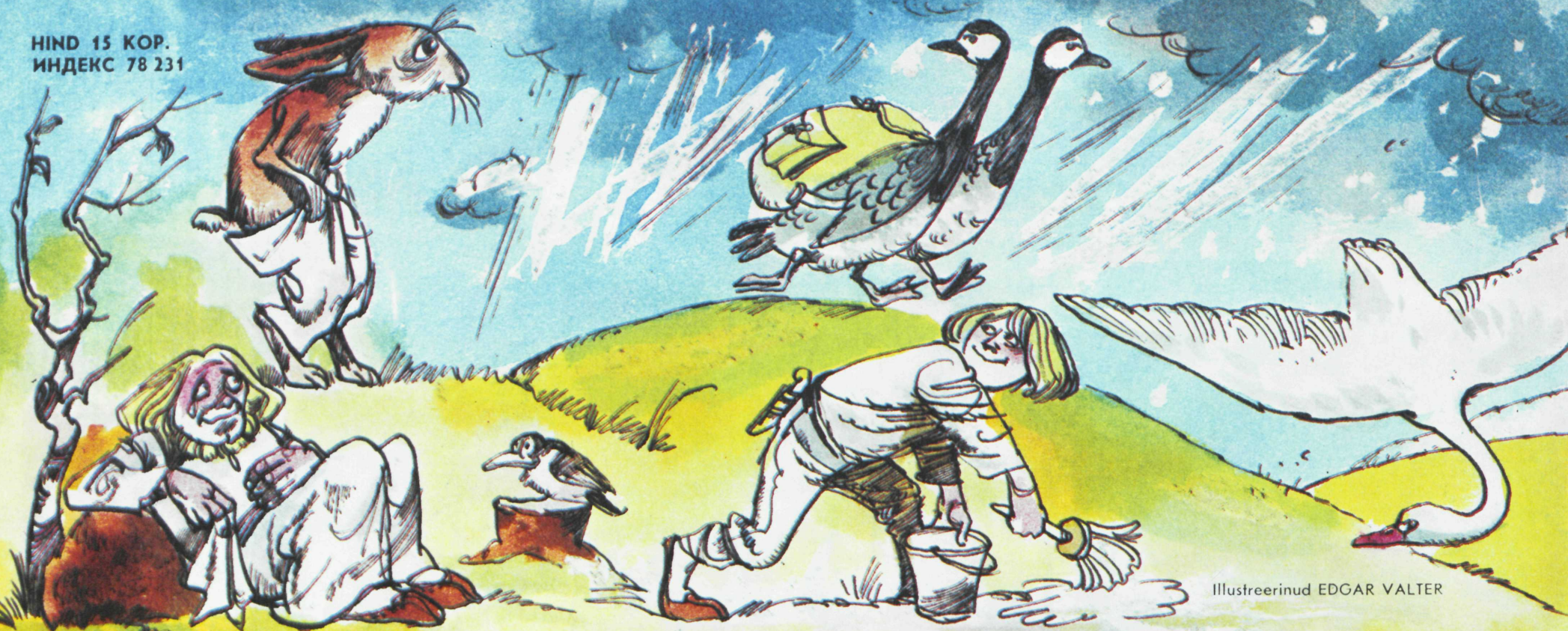
Kolleegium: E. Haamer, V. Kotkas, E. Mardi (peatoimetaja), H. Mänd, A. Piirma, H. Rattiste. Kunstiline toimetaja E. Pikk, tehniline toimetaja A. Aare, vanemkorrektor E. Orgmets. Telefonid: vastutav sekretär 681-319; kunstiline toimetaja 681-321; koolitaju, teadus, tehnika 681-315; kirjandus, kirjad 681-317; korrektor 681-316; üldtelefon 681-318.

Laduda antud 5. IX 1977. Trükkida antud 23. IX 1977. Trükiaru 67 000. Ofsetpaber nr. 1, 60-90/8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2.65. MB-07428. Tellimise nr. 2900. EKP Keskmittee Kirjastuse trükikoda, Tallinn 200 001, Pärnu mnt. 67-a.

Esikaanel ASTA VENDERI joonistus «Opetajate päeval».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Союза Пионерской организации Эстонской ССР «Тäheke» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательства ЦК КП Эстонии. Tallinn, 200 001, Пярну маantee, 67-а. Адрес редакции: ЭССР, Tallinn, 200 101, Пярну маantee, 67-а. Цена 15 коп. Объем 2 печ. листа. Заказ № 2900. Тираж 67000.

ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA

Illustreerinud EDGAR VALTER

VANASÖNU SÜGISEST

Sügis ütleb: «Mul on seitse söömalauda!»
[Tähendab, et nüüd on põllusaak salvedes ja inimestel on toitu küllaga.]

Oktoober kord naerab, kord nutab.
[Tähendab, et sügisilmad on tujukad — ühel päeval paistab soe päike, teisel päeval sajab külma vihma.]

Jänku tõmbab juba valged püksid jalga.
[Tähendab, et sügis on tulnud ja jänes hakkab vähehaaval suvist kasukat talvise vastu vahetama. Kõigepealt muutub heledamaks tema sabatutt, seejärel tagumised jalad jne.]

Sügisööl pintseldab külmapoiss maa valgeks.
[Tähendab, et öökülmad on saabunud.]

Lagled lähevad, maru hakkab möllama.
[Tähendab, et pärast laglede lendu lõunamaale võib merel sügistormi oodata.]

Luiged on lume kuulutajad.
[Tähendab, et kui luiged on lõunamaale lennanud, on peagi ka talv käes.]

